

Tertialbokslut I 2020
Välfärd samhällsservice
Tertial I 2020

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	5
2.1	Maximalt värde för skattepengarna	5
	<i>Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.....</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.2	Bästa utveckling för alla	6
	<i>Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	10
	<i>Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.....</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.4	Stark balanserad tillväxt	11
3	Ekonomiskt resultat	13
4	Investeringar	16
5	Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare.....	17
6	Åtgärdsplan	18

I Sammanfattning

Hantering av pandemin och dess konsekvenser har helt dominerat perioden. Valfärd samhällsservice påbörjade beredskapsarbetet redan i slutet av februari och krisens effekter har sedan dess haft en mycket stor påverkan på samtliga verksamheter.

Produktionsområdet har i hög grad prioriterat verksamheter och uppdrag som rör liv och hälsa och har ställt om lednings- och stabsresurserna för att stärka dessa delar. Vid behov har även personal omfördelats för att förstärka kundsäkerheten och trygga uppdragen.

Samtliga affärsområden är påverkade på olika sätt och ser olika konsekvenser av krisen. Produktionsområdet har visat hög omställningsförmåga och anpassat sig till den rådande situationen. Hårdast drabbat är verksamheter inom vård- och omsorg där smitta främst finns inom äldreomsorgen. Den höga sjukfrånvaron och behovet att snabbt anpassa verksamheterna har också bidragit till hård belastning på medarbetare och chefer.

Erfarenheterna från perioden visar att mycket går att göra på nya och alternativa sätt. Alla verksamheter har ökat sin digitala förmåga. Digitala möten med kunder, anhöriga och kollegor är nu vardag för de flesta. Några exempel är musikskolan som har undervisning via videomöten och Nacka seniorcenter Ektorp som samordnade ett digitalt 100-års kalas för en kund och dennes anhöriga. Det har även startats en barntelefon och chatt för att möta barnen på nya sätt under pandemin.

Valfärd samhällsservice har många kontaktytor till medborgare i Nacka genom de olika verksamheterna och kommunikation till olika målgrupper sker genom olika kanaler. De restriktioner och rekommendationer som kommit från Folkhälsomyndigheten har inneburit många förändringar och anpassningar i de flesta av verksamheterna. Ett viktigt arbete har därför varit att informera löpande och förklara innebörden av dessa för berörda målgrupper (kunder, närstående, besökare med flera). I samband med det har verksamheterna också varit viktiga budbärare av de övergripande nationella huvudbudskapen för att förhindra smittspridning.

Affärsmässigt har många verksamheter påverkats direkt i form av uppdrag som inte kunnat genomföras och arrangemang som ställts in. Alla verksamheter har gjort olika anpassningar och det finns vissa oklarheter kring i vilken grad man kommer att kompenseras för uteblivna intäkter. På längre sikt är det oklart hur stor påverkan detta kommer att innebära. Exempelvis är det möjligt att efterfrågan på boendeplatser inom äldreomsorgen kommer att minska. Höstens utbud inom kultur- och fritidsverksamheterna planeras normalt under våren tillsammans med bland annat skolor. I dagsläget när förutsättningarna är oklara är det mycket svårt att bedöma långsiktiga konsekvenser.

I denna extraordinära situation har den totala sjukfrånvaron ökat. Ökningen ses främst inom vård- och omsorg men även något för tjänstemän. Det är dock förklarligt att sjukfrånvaron har ökat då det visar att man följer Folkhälsomyndighetens råd och riktlinjer att stanna hemma vid minsta symptom på sjukdom. Stab kompetensförsörjning har utökat sin tillgänglighet och bemanningskapacitet på helger. De har även genomfört en rekryteringskampanj för att säkra personalförsörjningen inom vård- och omsorgsverksamheterna. Bemanningssituationen inför sommaren ser positiv ut.

Välfärd samhällsservice visar ett utfall på +8,5 miljoner kronor för första tertialet 2020. Detta är en klar förbättring jämfört med samma period 2019, då utfallet uppgick till +3,7 miljoner kronor. Anledningar till den stora förbättringen finns att hitta framförallt inom affärsområde Omsorg- och assistans men även inom affärsområde Äldreomsorg. Utfallet innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,8 miljoner kronor. Resultatmässigt är effekten av krisen för tertial 1 inte så betydande, framförallt därför att staten gått in och ersatt sjuklön från och med april månad.

Utgångspunkten för årsprognosen är ett scenario om oförändrat läge för resten av 2020. Om ny information senare tillkommer som gör att detta scenario behöver revideras, kommer det att tas i beaktan i kommande prognoser. Baserat på det osäkra läget alldeles i början på coronapandemin justerades årsprognosen i februaribokslutet ner till ett nollresultat. Den samlade bedömningen av budgetavvikelsen för tertial ett samt bedömda budgetavvikelser och åtgärder för resten av året gör att årsprognosen nu justeras upp till +2 miljoner kronor. Höjningen görs för affärsområde Familj och arbete. Efter denna justering är årsprognosen 7,4 miljoner kronor lägre än budget. Mer detaljer kring detta finns i åtgärdsplanen under rubrik 6.

2 Verksamhetsresultat

2.1 Maximalt värde för skattepengarna

Se rubrik 3, ekonomiska resultat.

Sammanställning över budgeterade och prognostiserade statsbidrag

Statlig ersättning (kronor)	Beslutade/ prognostiserade belopp (tkr)	Budgeterat belopp (tkr)	Motpart
Statsbidrag för täckning av Coronarelaterade kostnader	5 600	0	Staten
Affärsområde Familj och arbete			
Beroende verksamheten: Service funktion Case manager	0	852	Staten (via Soc omsorgsprocessen)
Flyktingverksamheten §37a / 37	499	499	Länsstyrelsen
Kristeamet	947	600	Staten (via Soc omsorgsprocessen)
Samverkansteamet	550	550	Staten (via Soc omsorgsprocessen)
Relationsskola	250	0	Staten (via Soc omsorgsprocessen)
Socialpedagogiska insatser	595	0	Staten (via Soc omsorgsprocessen)
Affärsområde Kultur och fritid			
Kulturskoleutveckling	203	203	Kulturrådet
Nacka musikskola projektstöd funktionsvarierade	250	0	Staten (via Kulturenheten)
Affärsområde Omsorg och assistans			
Anställning av 4 personliga ombud	1 611	1 175	Länsstyrelsen
Affärsområde Äldreomsorg			
Nacka seniorcenter Sofiero - stimulansbidrag	0	se kommentar 1)	
Nacka seniorcenter Älta - stimulansbidrag	0	se kommentar 1)	
Nacka seniorcenter Talliden - stimulansbidrag	0	se kommentar 1)	
Nacka seniorcenter Sjöträppan - stimulansbidrag	0	se kommentar 1)	
Nacka seniorcenter Ektorps - stimulansbidrag	0	se kommentar 1)	
Summa	10 505	3 879	

1) Ingen del statsbidrag gällande äldreomsorg togs med i budget, men en förväntan fanns om del av de 6,1 mnkr Äldrenämnden beräknade få avseende insatser för bättre vård och omsorg om personer med demens samt riktade insatser mot ofrivillig ensamhet bland äldre skulle tillfalla Valfärd samhällsservice.

2.2 Bästa utveckling för alla

Den aktuella tertialen har präglats av hanteringen av pandemin. Samtliga affärsområden är påverkade på olika sätt och med olika konsekvenser. Hårdast drabbat är verksamheterna inom vård- och omsorg där smitta främst finns inom äldreomsorgen. Produktionsområdet har visat en hög förmåga att ställa om och göra Anpassningar till den rådande situationen. Nya erfarenheter görs och det visar att mycket går att göra på andra sätt, till exempel att ha möten digitalt, coacha per telefon och samarbeta på nya sätt. Bättre rutiner och nya infallsvinklar har inom vissa områden påverkat arbetssätten och en del kunder som på grund av rådande läge fått ett mindre stöd än vanligt, har klarat av situationer som de tidigare inte trott sig klara av.

Affärsområde Äldreomsorg

Affärsområdet är i hög grad påverkat av covid-19. Två av fyra särskilda boenden samt natt- och larmverksamheten har/har haft kunder med konstaterad smitta. Dagverksamheterna stängdes och besöksförbud infördes i mitten av mars. Arbetsbelastningen hos medarbetarna har under perioden varit hög, inte bara till följd av smittade kunder. Eftersom besöksförbud råder har många vardagliga sysslor som närstående vanligtvis gör fått utföras av medarbetarna. Besöksstoppet medför också en ökad isolering för kunderna vilket är en utmaning på olika sätt. Kontakten med närstående sker till stor del digitalt, något som kräver en hel del praktisk hjälp från medarbetarna. Även om det i viss mån är tidskrävande för personalen, är det samtidigt mycket angeläget att ge detta stöd. De kunder som kan erbjuds även att träffa sina närstående utomhus. Gemensamma aktiviteter anpassas efter det rådande läget och sker i större utsträckning utomhus och i små grupper. Verksamheterna försöker hitta nya sätt för aktiviteter och erbjuder till exempel digitala sittgympan och utomhuskonserter. Dagverksamhetens personal håller kontakt med daggästerna via telefon för att visa omsorg under deras isolering. Tertialen har varit intensiv för cheferna som ägnat mycket tid åt bemanning, utbildning, fördelning av personal och planering. En betydande och viktig del i chefsrollen har också varit att skapa trygghet och hantera oro, både från närstående, kunder och medarbetare.

Verksamheterna har klarat smittspridningen förhållandevis bra. Det sker en övergripande planering gemensamt mellan äldreomsorgens alla chefer. Chefer och MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) har varit tillgängliga under helger. Sjuksköterskorna har varit i tjänst även på helgdagar och ett positivt tillskott är en förstärkning av ett flertal skolsjuksköterskor som nu arbetar inom äldreomsorgen. Det har även inrättats ett gemensamt lager för skyddsmateriel som levereras kontinuerligt och med kort varsel. Lagerhållning och leveranser hanteras av medarbetare inom idrottsdriften och fastighetsservice. Gemensamt och i samverkan med sociala omsorgsprocessen genomförs utbildningar inom smittskydd, smittskyddsutrustning och palliativ vård för all personal. Provtagning (antikroppstester) för covid-19 erbjuds sedan slutet av april till personal inom vård och omsorg. Provtagningen utförs som en del av kvalitetsarbetet för att minska smittspridning i verksamheterna. Den tros också kunna ha en trygghetskapande effekt.

Vad gäller arbete med smittade kunder är det ett begränsat antal medarbetare som vårdar dem. Det skapar dels kontinuitet för kund dels medarbetare som kan känna sig trygga och säkra på att

göra rätt. Rätt information och rätt användande av skyddsutrustning är en förutsättning för att minska risken för ett större utbrott i verksamheterna, liksom det faktum att kunderna med smitta och/eller symtom har kunnat hållas isolerade.

Inom Natt – och larmverksamheten stöds det operativa arbetet av en kontinuerlig dialog men äldreenheten. Det sker en daglig planering och snabb leverans av skyddsutrustning till verksamheten. Samtliga undersköterskor har fått specifik utbildning om covid-19 och hur skyddsutrustningen ska användas. Medarbetarna informerar kunderna om möjligheten att få digital natttillsyn i stället för fysiska besök.

Affärsområde Omsorg och assistans

Samtliga verksamheter är öppna och pågår ungefär som vanligt. Några verksamheter är påverkade av att kunder avbokar insatser, framförallt inom daglig verksamhet och korttidsverksamheten. Många avbokningar beror på oro för smittspridningen i samhället, då många av kunderna tillhör riskgrupper. Den största påverkan för verksamheterna har varit att hantera en hög sjukfrånvaro bland medarbetare och chefer. Det har ibland påverkat verksamhetens kvalitet vad gäller kontinuitet och följsamhet till rutiner. Mycket av arbetet har kretsat kring att ändra rutiner och arbetsätt för att minska smittspridning, säkra tillgång till skyddsutrustning, utbilda medarbetare i basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning. För att förhindra smittspridning har man bland annat arbetat med personalplanering, hygienrutiner och gjort justeringar i utbudet av aktiviteter för kunder. Arbetet med att förhindra smittspridning har hittills varit framgångsrikt. Många aktiviteter förläggs utomhus med friskvårdande inslag, vilket är positivt för både kunder och medarbetare.

Inom daglig verksamhet har man utvecklat kontakten med kunder genom att erbjuda Skype-samtal och besök i kundens bostad, eller att man träffas utomhus. Kunder erbjuds också att göra sin arbetsresa direkt till en utomhusaktivitet. För att skapa delaktighet och kunskap om coronapandemin används bildstöd och annan tillgänglighetsanpassad information. Kunderna görs också delaktiga genom att få olika arbetsuppgifter i verksamheten, som att exempelvis sprita ytor och dörrhandtag. En grupp bostad har haft kunder med konstaterad smitta. Dessa har tillfrisknat och ingen ytterligare spridning har konstaterats. På korttidsboendet har verksamheten haft en del avbokningar och man har genomfört justeringar i utbudet av aktiviteter. Inom personlig assistans har verksamheten påverkats på olika sätt. Kunder som varit hemma från daglig verksamhet eller korttidsverksamhet har fått fler assistanstimmar i hemmet, medans andra fått färre timmar då assistansen inte kunnat verkställas. Verksamheten har inte haft några konstaterade fall av covid-19 hos kunderna.

Affärsområde Familj och arbete

Inom verksamhetsområdet behandling har alla delar kunnat hålla öppet. I allt större utsträckning sker kontakten med kunder via telefon eller online och besöksfrekvensen är stabil. Konstateras kan att fler har sökt för konflikter i hemmiljön och att sökanden till beroendemottagningen har ökat. De digitala mötena har ökat i stor omfattning och Familjemottagningen har startat en bemannad barntelefon och barnchatt. Väntrum och samtalsrum har möblerats om för att minska risken för smittspridning och öppna förskolan bedriver sin verksamhet med uteaktiviteter.

Ferieuppsdraget har hittat 150 nya arbetsplatser för ungdomar som skulle ha placerats inom vård och omsorg. För att ställa om har feriegruppen utökat antal platser i Skolgårdsprojektet. Ungdomsteamet har utökat sitt fältarbete och är ute sex dagar i veckan i stället för att besöka skolor. Inom insatser för nyanlända sker mycket av kontakten via telefon med telefontolkning. Den ökande arbetslösheten visar sig på flera sätt och inom arbetsmarknadsområdet blir det allt svårare att hitta placeringar ute på arbetsplatser. Utifrån arbetsplatsernas ökade arbetsbelastning och restriktioner tar de heller inte emot extratjänster i nuläget.

Inom socialpsykiatri är många boendestöds kunder oroliga och vill ha stödet digitalt eller utomhus. Träfflokaler har varit stängda cirka tre veckor sammanlagt på grund av personalbrist. Verksamheten är nu öppen men har ställt in utflykter och matlagning på plats och har istället många aktiviteter utomhus. På ett gruppboende har det funnits konstaterade fall av covid -19 men ingen större smittspridning har skett. Information och kommunikation med kunder och medarbetare har varit avgörande för att trygga verksamheterna. Bedömningen är att kvalitén på socialpsykiatri inte har påverkats av covid -19 generellt utan snarare hjälp till att utveckla samarbetet inom socialpsykiatriens olika delar.

Affärsområde Kultur och fritid

Möjligheterna att leverera tjänster har förändrats drastiskt. Genom kreativa lösningar är dock upplevelsen att medborgarna och besökarna har förståelse för situationen även om utbudet kan ses som magert. Arbetet med digitala plattformar har tagit fart och fler utomhusaktiviteter erbjuds. Samarbeten inom hela produktionsområdet har stärkts.

Fritidsgårdarna håller öppet med ett begränsat antal besökare och nya arbetssätt. Medarbetarna försöker hitta nya digitala sätt att möta ungdomar på. Verksamheten har också förlagt aktiviteter till närliggande idrottsplatser där det går. Musikskolan har fortsatt verksamheten men minskat gruppundervisningen och istället erbjudit digital undervisning. Det har varit en sämre tillgång till undervisning för elever på grund av sjukskrivna lärare. Utåtriktade aktiviteter såsom konserter och uppvisningar är i princip avstannade och undervisning inom rytmik och vissa körer är inställda. Positivt är dock att en digital utveckling har tagit form och en större flexibilitet med undervisning på distans sker i stor utsträckning. Kulturhuset Dieselverkstaden har fått stora avbokningar och inställda evenemang. Genomgående har det funnits en oro bland personalen och det förs kontinuerliga diskussioner om hur anpassningar till restriktionerna bäst ska genomföras. Verksamheten Drift och service har kunnat fortsätta verksamheten i princip som vanligt men har även fått ett nytt uppdrag. Pandemin har inneburit att de har utvecklat samverkan både inom produktionsområdet och med andra delar av kommunen genom uppdraget att hantera lagerhållning och leveranser av skyddsmedel.

Trygga medarbetare

Enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer uppmanades alla medarbetare att stanna hemma vid minsta symptom på sjukdom och därmed ökade sjukfrånvaron påtagligt under mars och april. Ett trygghetsfrämjande arbete påbörjades snabbt för att bland annat minska oro och skapa trygghet hos medarbetare ute i verksamheterna.

En lokal krisledningsgrupp tillsattes och stabsfunktionerna fick ställa om och prioritera

personalförsörjning och att verksamheterna inom vård- och omsorg hade tillgång till nödvändig skyddsutrustning. Ett lager för förvaring av skyddsutrustning upprättades och transporter och logistik har hanterats av idrottsdrift och fastighetservice. Valfärd samhällsservice medicinskt ansvariga sjuksköterska har arbetat aktivt med att stötta medarbetare och chefer i hantering av skyddsutrustning samt att informera om nya riktlinjer från myndigheter. Olika slags informationsmaterial har tagits fram utifrån behov. En verksamhetschef inom äldreomsorgen har genomfört utbildningar gällande basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning. Utbildningarna har genomförts både fysiskt på plats och via digitala kanaler samt har på uppdrag av sociala omsorgsprocessen erbjudits kommunens alla anordnare.

Stab kompetensförsörjning har utökat sin tillgänglighet och bemanning på helger samt har genomfört en rekryteringskampanj för att säkra personalförsörjningen inom vård- och omsorgsverksamheterna. Personaltillgången är i dagsläget god och prognosen inför sommaren visar att det kommer att finnas sommarvikarier för att hantera även en fortsatt hög sjukfrånvaro bland personalen.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska och verksamhetschefer har haft löpande jour under kvällar och helger i syfte att finnas tillgängliga för medarbetare i olika frågor.

I ett led att försöka minska smittspridningen och säkerställa en trygg arbetsmiljö beslutades att erbjuda medarbetare inom vård- och omsorgsverksamheterna frivilliga antikroppstester. Medicinskt ansvarig sjuksköterska och Familjeläkarna har ansvarat för testprocessen.

Riskbedömningar gällande arbetsmiljön med anledning av covid-19 har genomförts på affärsområdesnivå, verksamhetsnivå och gällande omvårdnad av enskild kund. Lokala skyddsombud samt fackliga företrädare har varit delaktiga i processen. Ett tätare samarbete med de fackliga organisationerna har skett via utökad information och samverkan.

Produktionsdirektören har veckovis skickat ut ett informationsbrev till samtliga chefer med en allmän lägesbeskrivning och information om aktuella frågor. Det har också varit ett tillfälle att hela tiden uppmuntra, visa uppskattning och tacka för goda insatser. Ett utskick från produktionsdirektören har också gjorts varje eller varannan vecka till samtliga medarbetare för att informera, visa uppskattning för värdefulla insatser och sprida de nationella budskapen från Folkhälsomyndigheten. Utskicket har också uppmanat till kontakt med närmaste chef eller personalstöd vid oro och innehållit länkar till information om pandemin. För att visa extra uppskattning till alla medarbetare har också blommor och godis körts ut till verksamheterna.

I denna extraordinära situation har den totala sjukfrånvaron ökat. Det är främst inom vård- och omsorg som sjuktalen är högre, men även för tjänstemännen har sjukfrånvaron ökat något. Det får dock i detta läge ses som positivt att sjukfrånvaron har ökat då det också visar att medarbetare tar ansvar och följer Folkhälsomyndighetens råd och riktlinjer att stanna hemma vid minsta symptom på sjukdom.

För sjukfrånvaro se kapitel 5.

2.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ändamålsenliga och effektiva lokaler

Lokalförsörjning är strategiskt en viktig fråga för Valfärd samhällsservice. Det handlar både om befintliga lokalers skick och hur de nyttjas och om framtida lokalförsörjning. Ett flertal av verksamheternas lokaler är i behov av förnyelse och renovering. Den framtida lokalförsörjningen är en stor utmaning. Många av verksamheternas lokaler påverkas i samband med att Nacka växer. Under det kommande året riskerar Nacka musikskola att bli av med flera av sina lokaler och det är utmanande att hitta nya i centrala Nacka

Valfärd samhällsservice har under perioden arbetat intensivt tillsammans med enheten för fastighetsförvaltning med att tydliggöra gränsdragningar och identifiera kostnader som hör till respektive fastighet. Detta är kopplat till den nya hyresmodell som tas fram och som potentiellt kan medföra ökade hyror för flera verksamheter.

Många verksamheter har en stor miljömedvetenhet vad gäller inköp av livsmedel och sortering av avfall. Inom några verksamheter är kunderna med och påverkar inköpen och ofta väljs miljömärkta varor. Verksamheterna köper in allt fler ekologiska livsmedel och i och med de nya avtalen för livsmedel som gäller från 2019 är det mer prisvärt och tillgängligt med ekologiska livsmedel. Kostnaderna är dock fortfarande en stor anledning när icke-ekologiska alternativ väljs. Tack vara införandet av IT-verktyget Hantera-livs är det nu möjligt att få ut statistik men än så länge är det bara kvalitetssäkrat för Nacka seniorcenter som har stora volymer och ett fåtal leverantörer.

Rikt och aktivt kultur- och fritidsutbud

Kultur- och fritidsverksamheterna hade en bra start på året med många besökare på fritidsgårdar och Dieselverkstaden samt många spännande aktiviteter och initiativ inom musikskolan.

Sedan restriktionerna införts på grund av pandemin har utbudet påverkats i mycket hög grad. Alla verksamheter har gjort ett stort arbete för att anpassa sig efter förutsättningarna och att hitta nya vägar och metoder för att erbjuda ett rikt och aktivt kultur- och fritidsutbud. Se mer under "bäst utveckling för alla".

2.4 Stark balanserad tillväxt

Konkurrenskraftiga verksamheter

Vårens situation med corona/covid-19 gör givetvis den här tertialen annorlunda för hela produktionsområdet. Krisen är fortfarande i högsta grad pågående och det är därmed för tidigt att utvärdera effekter och få en tydlig bild av vilken påverkan pandemin har haft och kommer att ha på verksamheterna. Konstateras kan dock att samtliga affärsområden trots det aktuella läget till stor del har en relativt positiv tilltro till återhämtning. Alla vittnar också om hur man på grund av krisen fått tänka om och tänka nytt. Rutiner har fått ses över och nya perspektiv har provats. Nya arbetssätt och metoder har utvecklats för att kunna möta kunderna digitalt och/eller med lämplig distans och utbud i tjänster och service har fått anpassas på olika sätt för att följa rekommendationerna. Den utveckling som på det här sättet har "tvingats" fram tros på sikt kunna bidra till att stärka och vidareutveckla verksamheterna. Även ledarskapet har provats och upplevs av flera ha stärkts.

Affärsområde **Äldreomsorg** ser en framtida utmaning för verksamhetsområdet i stort, då mätningar visar på ett lågt förtroende från allmänheten. För de egna boendena är förhoppningen och tilltron att nya kunder återigen kommer att vilja flytta in, när oron för smitta minskar. En möjlig effekt framåt är att det kommer att finnas överkapacitet på boenden. För Nacka seniorcenter gäller då att vara en attraktiv aktör i konkurrens med andra så att kunder väljer Nacka Seniorcenter i kundvalet.

På längre sikt bedömer affärsområde **Omsorg och assistans** inte att verksamheten har tagit någon skada av pandemin. Tvärtom kan det kanske istället vändas till något positivt genom att verksamheterna har behövt vässa sina rutiner och hitta nya infallsvinklar på sitt sätt att arbeta. Det har i sin tur medfört att kunder involverats i högre grad än tidigare i vardagliga arbetsuppgifter och gjorts delaktiga på ett annat sätt än tidigare.

Inom affärsområde **Familj och arbete** görs bedömningen att verksamheten på längre sikt inte har tagit skada av pandemin. Verksamheterna har snarare visat på en hög omställningsförmåga och en anpassning till kunders behov som till och med kan tros gagna verksamheten.

Affärsområde **Kultur och fritid** ser att hur verksamheterna kommer att påverkas av pandemin på längre sikt, beror till stor del av hur svår lågkonjunktur det blir och hur länge den kommer att pågå. Om det blir möjligt att återgå till en någorlunda normal verksamhet med konserter och orkesterverksamhet under hösten borde den delen kunna återhämta sig. Samtidigt kommer det att behövas omstart på flera plan då flera av de aktörer och anordnare som man länge samverkat

med inom kulturen har påverkats hårt och inte längre finns kvar. Omstart kommer också att krävas för de gruppaktiviteter som fått pausas, vilket kan ta tid. Om situationer fortsätter under längre tid riskerar ensembleverksamheten att försvinna och elevantalet att minska drastiskt för musikskolan. För drift och service har covid-19 medfört att samverkan både med produktionsområdet i övrigt samt med kommunen i stort utvecklats, i och med ett nytt uppdrag kring förråd och transporter av skyddsutrustning.

3 Ekonomiskt resultat

Välfärd samhällsservice visar ett utfall på +8,5 miljoner kronor för första tertiet 2020. Detta är en klar förbättring jämfört med samma period 2019, då utfallet uppgick till +3,7 miljoner kronor. Anledningar till den stora förbättringen finns att hitta framförallt inom affärsområde Omsorg- och assistans men även inom affärsområde Äldreomsorg. Utfallet innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,8 miljoner kronor.

De flesta av produktionsområdets verksamheter är påverkade i någon form av coronasituationen men på olika sätt. Vård- och omsorgsverksamheterna är naturligtvis hårt drabbade i och med att de direkt hanterar risk för smitta respektive konstaterad smitta, medan exempelvis kulturverksamheten behöver hantera att driva sin verksamhet med den begränsning Folkhälsomyndighetens restriktioner innebär. Ekonomiskt är effekten av coronasituationen inte så betydande för årets första tertial, framförallt därför att staten gått in och ersatt sjuklön från och med april månad.

Utgångspunkten för årsprognosen är ett scenario om oförändrat läge vad gäller pandemin för resten av 2020. Om ny information senare tillkommer som gör att detta scenario behöver revideras, kommer det att tas i beaktan i kommande prognoser. Baserat på det osäkra läget alldeles i början på coronapandemin justerades årsprognosen i februaribokslutet ner till ett nollresultat. Den samlade bedömningen av budgetavvikelsen för tertial ett samt bedömda budgetavvikelser och åtgärder för resten av året gör att årsprognosen nu justeras upp till +2 miljoner kronor. Höjningen görs för affärsområde Familj och arbete. Efter denna justering är årsprognosen 7,4 miljoner kronor lägre än budget. Mer detaljer kring detta finns i åtgärdsplanen under rubrik 6.

Affärsområde Äldreomsorg har ett utfall på -0,4 miljoner kronor, vilket innebär en budgetavvikelse på -3 miljoner kronor. Hälften av den negativa budgetavvikelsen rör köksverksamheterna. En utredning av möjlighet till effektivisering och samordning av vissa delar avseende köken och även övriga servicetjänster var planerad till 2020 men har fått senareläggas på grund av situationen till följd av coronaviruset.

En annan stor del av den negativa budgetavvikelsen, -1,2 miljoner kommer från seniorcenter Älta där avvecklingsprocessen gått snabbare än planerat och intäkterna därför blev lägre än budgeterat.

Övriga särskilda boenden har genererat en negativ budgetavvikelse på -0,7 miljoner kronor. I dessa siffror finns dock viss osäkerhet eftersom checkdebitering i nuläget sker utan erforderligt systemstöd. Beställaren avslutade det tidigare systemstödet vid årsskiftet utan att erbjuda ny systemlösning. Förhoppningen är att nytt systemstöd ska finnas inom kort för att garantera rättvisande debitering.

Utifrån Folkhälsomyndighetens allmänna rekommendationer stängde dagverksamheten för äldre i mitten av mars. I och med det scenario som ligger till grund för prognosen beräknas de inte öppna igen förrän 2021. Denna stängning har för tertial ett genererat en negativ budgetavvikelse.

Under resten av året bedöms extraordinära kostnader kopplat till coronasituationen uppkomma i form av extra personalförstärkning, lägre belägningsgrad, ökad kostnad för sjukfrånvaro samt fortsatt stängd dagverksamhet. Ytterligare detaljer finns i åtgärdsplanen under rubrik 6.

Affärsområde Omsorg och assistans visar ett resultat på +5,3 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på 2,5 miljon kronor. Utfallet är 5,3 miljoner bättre än för första tertialet 2019. Samtliga verksamheter visar en positiv budgetavvikelse.

Från och med 2020 har fördelning av produktionsområdets interna kostnader ändrats, vilket givit en större möjlighet för affärsområdet att uppnå budget. Samtliga verksamheter har arbetat aktivt med bemanning och schema vilket har påverkat resultatet positivt.

Dessvärre är viss del av den positiva budgetavvikelsen ett resultat av underbemanning, framförallt inom gruppbestäder. Rekryteringssvårigheter har medfört att grundbemanningen är mycket låg inom detta verksamhetsområde. Den rådande situationen har försvårat detta rekryteringsarbete.

Inom personlig assistans fokuseras än mer på att verkställa fler av kundernas beviljade timmar vilket påverkar resultatet positivt. Resultatet för perioden uppgår till 1,2 miljoner mer än för samma period förra året. Detta indikerar att åtgärden att renodla den personliga assistansverksamheten synes ha varit framgångsrik.

Affärsområde Kultur och fritid visar ett resultat på +1,7 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på 0,6 miljoner kronor. Den verksamhet inom affärsområdet som hittills drabbats hårdast ekonomiskt av coronapandemin under tertial ett är Kulturhuset Diesilverkstaden. Där har verksamheten drabbats av inställda evenemang, minskad uthyrning till externa aktörer samt bortfall av biljettintäkter. Det har inte varit möjligt att minska kostnader i samma omfattning som intäkterna reducerats.

Musikskolan har framgångsrikt lyckats ställa om sin verksamhet till distansundervisning och har därmed undvikit att få negativa ekonomiska effekter orsakade av coronasituationen under första tertialet.

Alla verksamheter fortsätter hålla öppet och anpassning till nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten sker löpande. God samverkan sker med övriga affärsområden där drift- och serviceverksamheten hjälper till med hantering och logistik kring lager av skyddsmateriel till Nackas kommunala och privata vård- och omsorgsutförare.

I och med scenariot om förväntat oförändrat läge vad gäller pandemin för hela 2020, bedöms de ekonomiska konsekvenserna för Kulturhuset Diesilverkstan att bli betydande.

Folkhälsomyndighetens rekommendation om begränsning på 50 personer i folksamlingar har en mycket inskränkande effekt på den verksamhet som är budgeterad.

För musikskolan förväntas effekterna av corona att belasta resultatet under senare delen av året. Genom minskad rekrytering till höstterminen bedöms verksamheten att drabbas av intäktsbortfall under årets sista tertial.

Affärsområde Familj och arbete visar ett resultat på 2,6 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på 2,6 miljoner kronor. Denna positiva budgetavvikelse beror mycket på att verksamheten kunnat planeras om och drivas med befintlig personal istället för att tillsätta vikarier vid frånvaro och sjukdom. Det faktum att vikarier ofta inte tillsätts vid sjukdom har fått som effekt att statsbidraget för täckande av sjuklön för april månad påverkar resultatet positivt.

Framgångsrik anpassning har gjort att verksamheterna i stort sett kan fortlöpa som vanligt trots rådande situation. Som exempel har många möten inom behandlingsverksamheten bokats om till

digitala möten istället för att bokas av. Verksamheten har också öppnat ”Barntelefon i Nacka” för att möta behovet för barn och unga att ringa eller chatta och få stöd i tider av oro. Även öppna förskolorna har ställt om sin verksamhet till uteverksamhet för att kunna fortsätta leverera sina tjänster men samtidigt följa Folkhälsomyndigheten riktlinjer.

Inom förebyggande verksamheten har nya överenskommelser tillkommit efter budgetläggning. Effektiv personalplanering kring dessa har medfört en positiv budgetavvikelse för denna verksamhet.

Sammantaget visar socialpsykiatrin ett ekonomiskt utfall som är näst intill i balans. Detta trots att verksamheten drabbats av extraordinära coronakostnader under första tertiet i form av vikarieintroduktioner, utbildning och förstärkt bemanning. En liten minskning har noterats i antalet boendestödstimmar, men till största delen har en framgångsrik anpassning skett till den rådande situationen där boendestöd vid behov kunnat utföras utomhus alternativt digitalt.

De båda Staberna inom Valfärd samhällsservice har en negativ budgetavvikelse med sammantaget -1 miljon kronor. Denna negativa avvikelse är i sin helhet coronarelaterad och rör inköp av skyddsmaterial samt utökad bemanning inom stab kompetensförsörjning. Denna ökade bemanning har gjorts i syfte att kunna möta behovet av utökade öppettider och hårdare tryck gällande bemanningsförfrågningar.

Ekonomisk påverkan orsakad av coronasituationen under tertial ett:

Netto av ökade sjuklönekostnader första tertiet och ersättning från staten för sjuklönekostnader april	+ 1,2 mnkr
Stängd dagverksamhet äldreomsorgen sedan mitten av mars	-0,6 mnkr
Minskad verksamhet Kulturhuset Diesilverkstaden	-0,6 mnkr
Extraordinära kostnader Socialpsykiatrin	-0,1 mnkr
Extraordinära kostnader märkta med Coronaaktivitetskod (främst skyddsmaterial)	-0,6 mnkr
Utökad bemanning för <u>stab kompetensförsörjning</u>	-0,3 mnkr
Nettopåverkan av coronasituationen för resultatet i T I	-1,0 mnkr

Verksamhet, tk r	Ack utfall 2020			Ack budget 2020				Helår budget och prognos 2020		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Staber	649	-1 425	-776	523	-344	179	-955	0	0	0
AO Äldreomsorg	83 541	-83 900	-359	83 579	-80 987	2 592	-2 951	2 500	-3 900	-6 400
AO Omsorg- och assistans	50 997	-45 680	5 317	49 574	-46 778	2 796	2 521	560	-440	-1 000
AO Kultur och fritid	34 465	-32 741	1 724	34 499	-33 353	1 146	578	3 230	1 230	-2 000
AO Familj och arbete	31 942	-29 317	2 625	29 945	-29 898	47	2 578	3 110	5 110	2 000
Summa	201594	-193063	8531	198120	-191 360	6 760	1771	9400	2000	-7 400

4 Investeringar

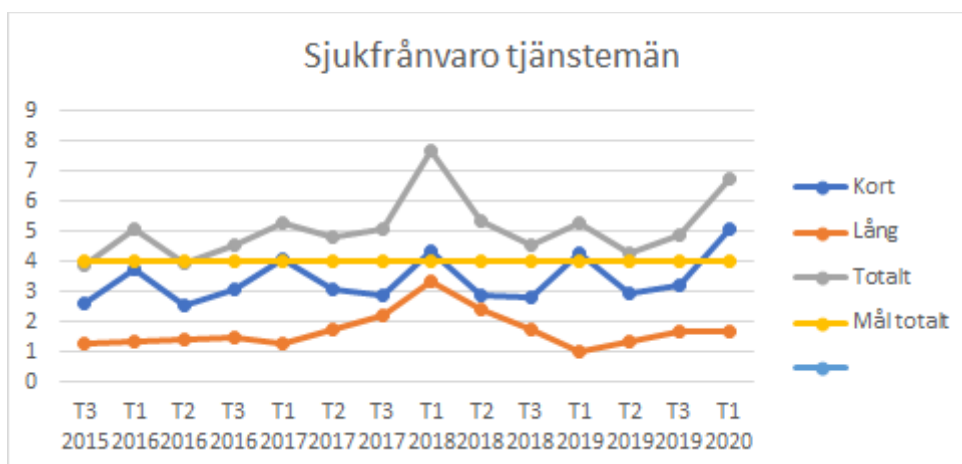
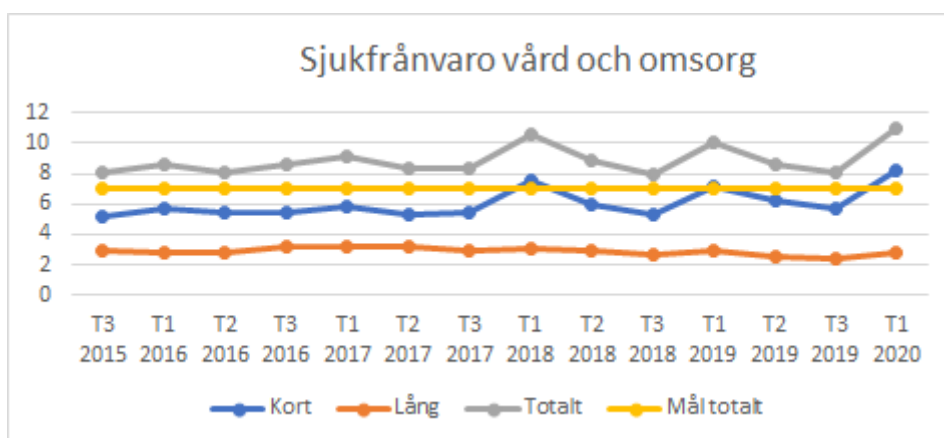
Inga investeringar har gjorts under första tertialet 2020. En investeringsram om 2,5 miljoner kronor finns för 2020.

5 Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare

I denna extraordinära situation har den totala sjukfrånvaron ökat. Det är främst inom vård- och omsorg sjuktalen är högre men även för tjänstemännen har sjukfrånvaron ökat något. Det är dock i detta läge positivt att sjukfrånvaron har ökat då det också kan visa att man tar ansvar och har följt Folkhälsomyndighetens råd och riktlinjer att stanna hemma vid minsta symptom på sjukdom.

För hela perioden så är sjukfrånvaron för vård och omsorgspersonal 11 % vilket bara är en uppgång på 1 procentenhet jämfört med T1 2019 vilket tyder på att året inleddes med låga sjuktal eftersom verksamheterna under slutet av mars och april haft sjukanmälningar som ligger på mellan 15 % och 20 %. Bland tjänstemän är inte uppföljningen under krisen lika detaljerad och ligger för perioden på 6,7 % jämfört med 5,3 % motsvarande period 2019.

Trots ökade sjuktal inom vård- och omsorg har socialpsykiatrin halverat sin totala sjukfrånvaro i förhållande till T1 2019. Verksamhetschefen har arbetat aktivt med hälsosamtal, rehabiliteringsåtgärder, samverkan med Företagshälsovård samt personalstrategier.

6 Åtgärdsplan

Åtgärdsplan för perioden maj - december / Årsprognos	
Utfall januari - april	8 532
Budget maj - december	2 640
BEDÖMDA BUDGETAVVIKELSER MAJ - DECEMBER	
Bedömda coronarelaterade budgetavvikelser	
Befarad ökning tomplatser inom äldreomsorgen	-9 800
Befarad minskning verksamheten Kulturhuset Dieselverkstaden	-2 500
Befarad nettokostnad sjuklön (den del som inte ersätts av staten)	-2 500
Befarad stängning dagverksamhet inom äldreomsorg	-2 000
Planerad personalförstärkning inom vård och omsorgsverksamheter	-1 800
Resultateffekt av befarad minskning rekrytering till höstterminen Musikskolan	-1 200
Prognostiserade inköp skyddsmaterial	-800
Bedömd förstärkning bemanning stab kompetensförsörjning	-850
Beräknad ersättning utbildningsinsats inom äldreomsorg	500
Bedömda ej coronarelaterade budgetavvikelser	
Sjuklön och övriga kostnader som ej kunnat budgeteras fullt ut / pers.förändringar efter budget	-9 300
Nettoeffekt av flytt från Plania till Curanten	2 000
Nettot av förändringar överenskommelser efter budgetering	1 700
Netto av övriga poster som bedöms avvika från budget	-750
SUMMA BEDÖMDA BUDGETAVVIKELSER	-27 300
ÅTGÄRDER	
Coronarelaterade åtgärder	
Minskning bemanning äldreomsorg som följd av befarad ökning tomplatser	7 850
Statsbidrag gällande täckning extraordinära Coronarelaterade kostnader	5 600
Ersättning Myndighet nedstängd Dagverksamhet	2 000
Musikskolan - minska elevtapp genom att skjuta upp slutdatum för registrering	950
Minskning kostnader Kulturhuset Dieselverkstaden	450
Undersöka med EFF möjlighet till hyresnedsättning genom statsbidrag	-
Ej Coronarelaterade åtgärder	
Fortsätta fokusera på uppföljning av åtgärdsplansarbete	-
Genomlysning utnycklade kommungemensamma kostnader	-
Fortsatt utredning interna hyrespåslag	-
Effektivisera bemanning / inte ersätta vakans med vikarie	1 300
Ej Coronarelaterade åtgärder - delvis pausat på grund av Corona	
Fortsatt arbetet för att minska sjuklönekostnaden	-

Åtgärdsplan för perioden maj - december / Årsprognos	
Utveckling av tjänster och utbud identifieras och följs upp kontinuerligt	-
Anpassa fördelningen av andelen somatiska -demensplatser för att tillgodose det ökade behovet av demensplatser inom äldreomsorgen	-
Ökning checknivåer och beläggning	-
Effektivare användning av flexibel arbetstidsmodell	-
SUMMA ÅTGÄRDER	18 150
Prognostiserat årsresultat	2 022
Årsprognos	2 000